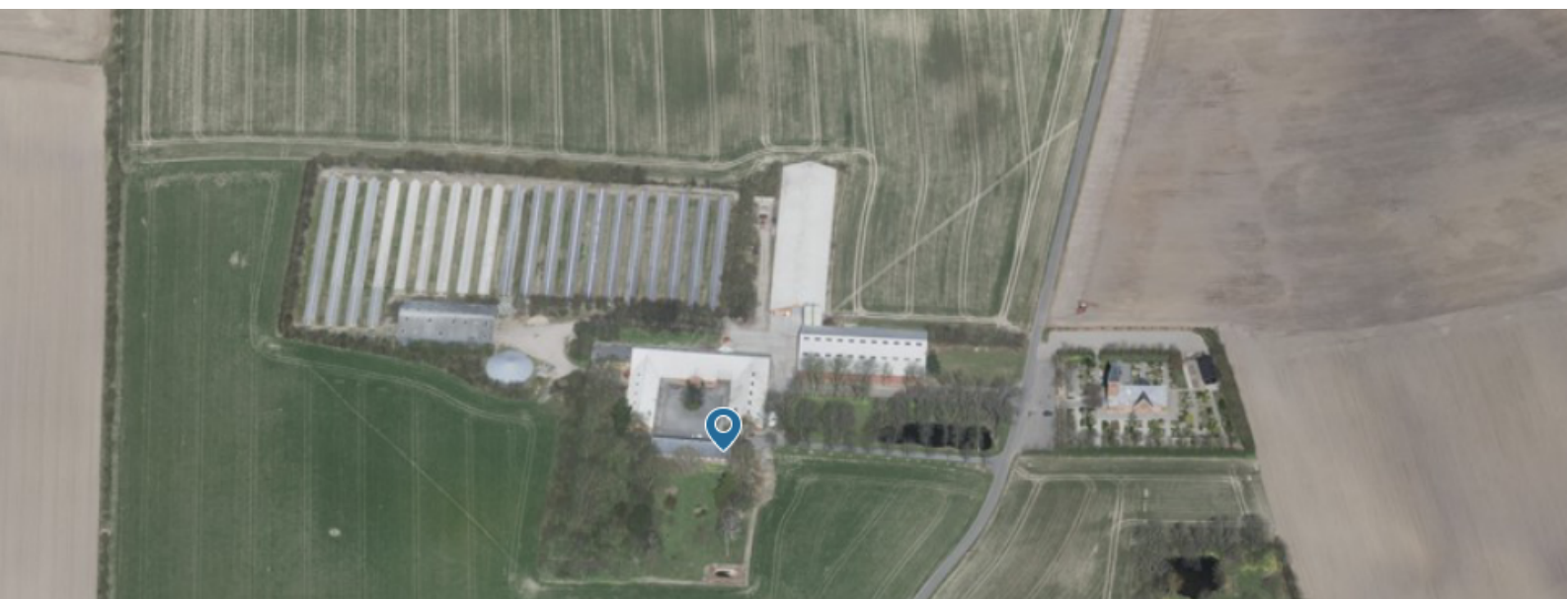

Ansøgning om Miljøgodkendelse §16a stk. 2

Martin Merrild
Kviumvej 9
7560 Hjerm

Skema 247661 i www.husdyrgodkendelse.dk

● **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

● **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

● **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

● **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Martin Merrild Kviumvej 9 7560 Hjerm martin@mailmerrild.dk
Husdyrbrugets adresse	Kviumvej 9, 7560 Hjerm
CVR-nummer	68013011
CHR-nummer	18560
Kommune	Struer Kommune
BFE-nr.	10185656
Matrikel-nr.	Matrikel: 8a - Den nordlige Del, Hjerm
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver også ejendommen Kragelundvej 14 med slagtekyllinger.
Ansøgningskema	247661
Konsulent	Spiras (CVR: 21111511) Henriette Fries, hef@spiras.dk

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Kviumvej 9, 7560 Hjerm. Det ansøgte omfatter etablering af en ny stald til slagtekyllinger inkl. fire fodersiloer, , to varmeveksler, fodervægtrum og en samletank. Derudover indeholder ansøgningen det bestående gødningshus og kyllingestald og en omlægning fra mink og slagtekylling til ren slagtekyllingeproduktion.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved den ansøgte produktion.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Miljøtekniske redegørelse	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	10
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	10
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	11
3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab	11
Generelle afstandskrav	20
3.4.2 Bilag IV arter	21
3.5 Ammoniakemission og -deposition	21
3.5.1 Naturpunkter	21
3.6 Lugtemission	23
3.7 Øvrige emissioner og gener	23
3.7.1 Støj	23
3.7.2 Støv	24
3.7.3 Lys	24
3.7.4 Skadedyr	24
3.7.5 Transporter	25
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	25
3.8.1 Spildevand	26
3.8.2 Olie- og kemikalier	27
3.8.3 Vand- og energiforbrug	28
3.8.4 Foder	29
3.9 BAT-Ammoniakemission	29
3.10 Grænseoverskridende virkninger	30
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	30
3.12 Alternative løsninger	30
3.13 Samspejlet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	31
3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6	32
3.15 Oplysninger om konsulenten	32
4. Oplysninger om IE-husdyrbruget	32

4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	32
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	32
4.2.1	<i>BAT-Råvarer</i>	32
4.2.2	<i>BAT-Energi</i>	32
4.2.3	<i>BAT-Vand</i>	33
4.2.4	<i>Management</i>	33
5.	Konklusion	34

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved etablering af en kyllingestald med et produktionsareal på 3.450 m² med fire fodersiloer, to varmeveksler, fodervægtrum og én samletank samt omlægning af produktionen fra mink og slagtekylling til ren slagtekyllingeproduktion.

Ud fra såvel miljømæssige og landskabeligt som driftsmæssige hensyn vurderes den ansøgte placering at være den mest hensigtsmæssige.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrproduktionen på Kviumvej 9, 7560 Hjerm, som i dag har tilladelse til mink og slagtekylling produktion. Pga. af nedlukning af minkerhvervet er minkhaller revet ned.

Der ansøges om at etablere en kyllingestald på Kviumvej 9 på 3.619 m² med et produktionsareal på 3.450 m² til dyre-og staldsystemet "alle kyllinger". Produktionsformen ved kyllingerne vil være konventionelle slagtekyllinger, og evt langsomme voksende kyllinger. Da minkerhvervet er lukket ned, vil tilladelsen til minkproduktionen med denne ansøgning ophøre.

Når et husdyrbrug har mere end 40.000 stipladser til fjerkræ, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner. Med denne udvidelse vil Kviumvej 9 blive omfattet af disse krav.

Landskabelige forhold

Kviumvej 9 ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber.

Ejendommen ligger tæt på Hjerm Østre kirke i Struer kommune, og Kirken er et orienteringspunkt og et "landmark" i området. Kirken er omgivet af en 300 meter kirkebyggelinje, der beskytter kirken mod større bebyggelse, og der er et forbud mod bygninger over 8,5 meter. Der er tinglyst en servitut for ejendommen, der begrænser bygge- og plantningsaktiviteter inden for 40 meter fra kirkegårdens matrikelgrænse.

Hjerm Østre Kirke og ejendommen på Kviumvej 9 ligger på et højdedrag og fremstår som en samlet enhed, delvist på grund af den omgivende beplantning. Den nye 8 meter høje stald vil ikke dominere landskabet, da beplantning og eksisterende bygninger vil skjule den, og kravet om en bygning på max 8,5 meter indenfor kirkebyggelinje er overholdt. Der ansøges også om fire fodersiloer på 10,42 meter, og der søges dispensation fra 8-meterskravet.

Stalden og siloerne vil blive integreret i landskabet og vil være en del af det eksisterende anlæg. Selvom den vil være synligt mellem træerne, vil dens placering, der trækker sig tilbage til det område, hvor de tidligere minkhaller lå, sammen med den omkringliggende beplantning, bidrage til at den smelter naturligt ind i omgivelserne

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er alle overholdt.

Potentielle gener

Da der er en god afstand til naboerne, forventes det ikke, at de vil opleve gener fra lugt, støj, støv, rystelser, lys, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport. Lugtberegninger viser, at udvidelsen overholder reglerne for, hvor meget lugt der må spredes.

Transport til Kviumvej 9 sker via to eksisterende indkørsler. Det meste af arbejdet på ejendommen vil foregå i dagtimerne.

Der vil være lidt støj, når der blæses foder ind, når dyr afhentes samt fra ventilationsanlægget, og på grund af afstanden forventes støjen ikke at genere naboerne.

Hvis der kommer fluer og skadedyr, bekæmpes de efter gældende regler.

Husdyrgødning

Der vil blive produceret fast gødning fra kyllingeproduktionen. Dele af fjerkrægødning afsættes til biogas, og afgasset gylle modtages retur i gylletanken. Der vil være oplag af fjerkrægødning i gødningshuset.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle ammoniakfølsomme naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Ved produktion af slagtekyllinger er der kun en teknologi, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen på staldniveau. Den godkendte teknologi er varmevekslere, som bliver installeret i den ansøgte kyllingestald. Effekten af varmeveksler i den ansøgte stald indgår i beregningerne.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder krav til BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Under udarbejdelsen af denne miljøansøgning har ansøger vurderet flere mulige placeringer. Den mest optimale placering er der, hvor de tidligere minkhaller lå, da denne placering bedst passer ind i landskabet, herunder i forhold til indsigt fra og til kirken.

De tidligere minkhaller var udelukkende egnede til minkproduktion, derfor er det nødvendigt med et nyt byggeri til kyllingerne.

Den valgte placering er den mest hensigtsmæssigt placering, da stalden vil blive placeret side om side med det eksisterende gødningshus og kyllingestald. Denne placering er mere hensigtsmæssig for ejendommens indretning, både logistisk og i forhold til landskabets udseende.

0-alternativet er at ejendommen forsætter med den nuværende tilladte fjerkræ- og minkproduktion med de gældende vilkår.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Se beskrivelse i afsnittet Anvendelse af BAT vedr. alternativer til teknologi.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stald og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og olie samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

På Kviumvej 9 er der en produktionstilladelse "ikke VVM-pligt" fra den 28. marts 2003 til opdræt af 250.000 kyllinger på 38 dage (81 DE) og 2.200 mink (50 DE). Ifølge kommunen skal antallet af kyllinger, i kombination med antallet af dage de opdrættes, holdes under 81 DE og under 40.000 stipladser.

Ejendommens nuværende produktion er baseret på ovenstående tilladelse, og både dens nuværende drift og 8-års drift er derfor identiske. Minkens produktion er beregnet ud fra et krav om 0,94 m² pr. avlsdyr, hvilket giver (2200 x 0,94) = 2065 m² produktionsarealer. En reduktion på 10,5 % er blevet anvendt i både nu- og 8-års drift på grund af en rendebredde på 35 cm ved minkene.

De tidligere minkhaller var udelukkende egnet til minkproduktion, derfor er det nødvendigt at bygge nyt til kyllingeproduktionen. Denne stald vil have et produktionsareal på 3.450 m² og vil blive placeret på samme sted, hvor minkhallerne tidligere stod. Bygningerne på Kviumvej 9 vil fortsat være samlet, selv efter udvidelsen.

Det samlede produktionsareal i både den nuværende drift og 8-års drift er på 3.568 m². Med den foreslåede udvidelse vil produktionsarealet udvides med 1.382 m², hvilket betyder, at det samlede produktionsareal fremover vil være på 4.950 m² med dyre- og staldsystemet "alle kyllinger". Det valgte system "Alle kyllinger" giver mulighed for at have; konventionelle slagtekyllinger, skrabekyllinger og økologiske kyllinger.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 refererer til oversigtskortet.

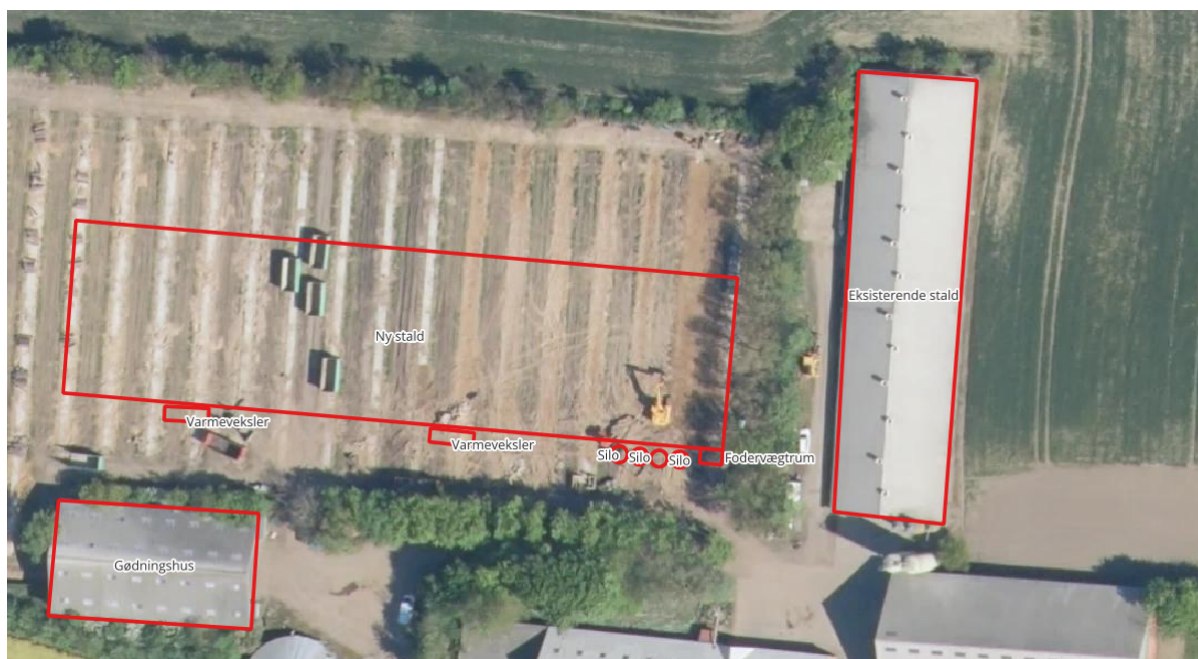
Stald	8-års drift + nudrift	Ansøgt drift
Hus 1 / Eksisterende stald	Konventionelle Kyllinger 1500 m ²	Alle kyllinger 1.500 m ²
Hus 2 / Ny stald	-	Alle kyllinger 3.450 m ²
Minkhaller	Mink, bure og gødnings render, med gylle render på 35 cm = reduktionseffekt på 10,5 % 2.068 m ²	-

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Der vil blive produceret fast gødning fra kyllingeproduktionen og dele af fjerkrægødningen afsættes til biogas. I forbindelse med holdskifte tømmer kyllingehusene for mæg. Dele af kyllingemøget læsses på containere og køres direkte til biogas, mens en del bliver opbevaret i gødningshuset.

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet	Overfladeareal
Gylletank 1	Flydende	1.100	273
Gødningshus	Fjerkræ	722	772
I alt			1.212 kvm

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Figur 1 Staldafsnit på Kviumvej 9

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Det nye kyllingehus opføres ca. 20 m vest for den eksisterende kyllingestald og 15 meter nord for det eksisterende gødningshus. Kyllingestalden vil få et udvendigt mål på ca. 118,5 x 30,5 m og vil blive opført i antrazitgrå sandwichpaneler el. lyse søstenselementer og samme tagmaterialer som eksisterende kyllingehus. Højden på kyllingestalden vil være ca. 8 m til kip. Ansøger ønsker at opstille fire fodersiloer med en diameter på 2,4 meter og en højde på 10,42 meter på den sydlige side.

I den østlige ende af bygningen vil der blive indrettet forrum mv. og der vil blive etableret en forplads foran den østlige gavl ende. På den sydlige side ved siden af siloerne vil der blive indrettet et "fodervægtrum". Derudover vil varmevekslerne blive placeret på den sydlige side.

Der vil blive etableret en samletank til vaskevand fra stalden og der vil blive etableret en lukket tank til sanitært spildevand, som vil blive tømt efter behov.

Terrænet i byggefeltet ligger i cirka samme kote som den eksisterende kyllingestald og gødningshus ligger i.

Det vurderes, at etablering af stalden er erhvervsmæssig nødvendig for at sikre den fremadrettet beskæftigelse på ejendommen på ejendommen.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøgeren driver foruden Kviumvej 9 også Kragelundvej 14. Kragelundvej 14 har en tilladelse til 1.998 m² produktionsareal til slagtekyllinger. Begge ejendomme har deres egen separate matrikel.

Et husdyrbrug betragtes som forurening forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem de to brug er under 100 m, og samtidig er afstanden mellem brugene lig med eller kortere end 50% af den ukorrigerede geneafstand for lugt til en enkelt bolig. Minimumsafstanden for at betragte de to brug som forurening forbundne er beregnet til 140 meter.

Da den faktiske afstand mellem de to ejendomme er 850 meter, vurderes det, at de to ejendomme ikke er "forurening, teknisk eller driftsmæssigt forbundne".

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejendommen er beliggende nordøst for Hjerm på matrikel 8a, Den nordlige del, Hjerm i Struer kommune.

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Kviumvej 9 ligger ca. 2 km nordøst for Hjerm og ca. 4 km syd for kysten ved Livbjerggård Stand. Ejendommen ligger på kviumvej 9 overfor Hjerm Østre kirke. Det nuværende stuehus er dateret til 1883, og gårdspladsen er omkranset af driftsbygninger fra 1951. Herefter er der i perioden 1976 – 2003 bygget minkhaller, kyllingestald og ladebygninger nord og øst for de ældre driftsbygninger.

I forbindelse med nedlukning minkerhvervet er de eksisterende 20 minkhaller revet ned. I byggefeltet for minkhallerne ønsker ansøger at opføre en kyllingestald på 30,5 x 118,5 meter og fire fodersiloer.

Den eksisterende kyllingestald (i BBR kaldt bygning 18), vil også fremadrettet blive anvendt til fjerkræ.

Området er præget af sparsom bevoksning, gennemsigtige hegn og få træer og buske på diger, der afgrænser markerne. Foran ejendommen mod syd er der en del ældre træer der omslutter ejendommen fra syd. Mod nord er der et ældre læhegn som blev plante rundt om de tidligere minkhaller. Dette hegn bibeholdes i forbindelse med etablering af kyllingestalden.

Landskabet

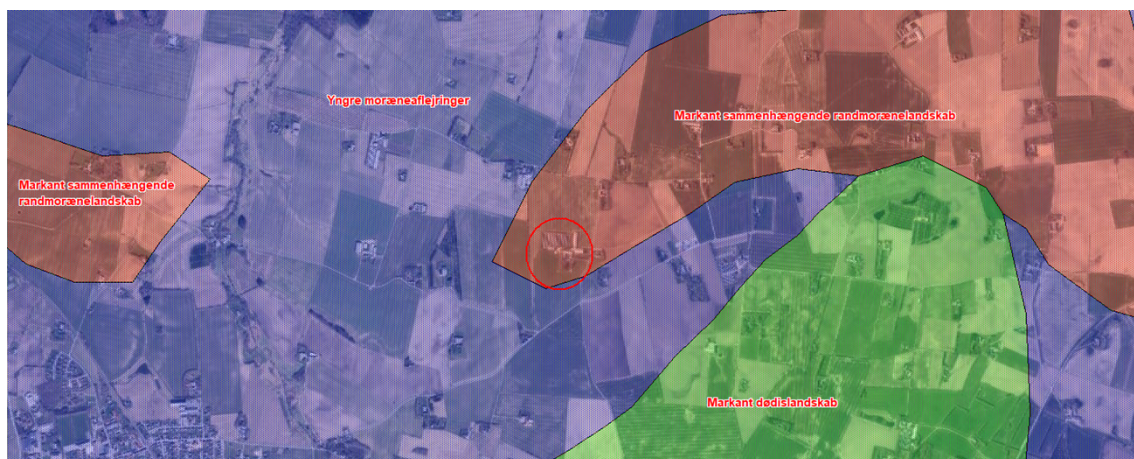
Ejendommen er placeret på en bakke i nærheden af Hjerm Østre Kirke, på en mindre bakketop, hvor terrænet stiger mest fra syd.

Ejendommen er beliggende i landskabskarakterbeskrivelsen¹ "Venø Bugt Kystlandskab". Her beskrives området som at " *kystlandskabet langs Venø Bugt er den visuelle sammenhæng til bugten, der præger landskabsoplevelsen og er betinget af det let skrånende og bølgede terræn samt landskabets stærkt transparente til åbne karakter. To mindre dalsystemer gennemløber området og tilfører terrænmæssige variationer. Kystlandskabet fremstår intensivt opdyrket med ofte store marker, der er afgrænset af hegn eller spredt bevoksede diger, mens lysåben natur og græsningsarealer ofte ses i dalene. Bebyggelsen består især af små og middelstore gårde, der ligger langs vejene, men området rummer også to hovedgårde og en lille landsby. Tekniske anlæg både i og uden for området indgår i landskabsbilledet*².

Kendetegnet for geologien i området er at der er tale om et morænelandskab, om som det ses af nedenstående figur ligger ejendommen i et større sammenhængende randmorænelandskab og er omgivet af yngre moræneaflejringer.

¹ <https://struer.viewer.dkplan.niras.dk/media/304245/Landskabsanalyse-samlet.pdf>

² <https://struer.viewer.dkplan.niras.dk/media/304245/Landskabsanalyse-samlet.pdf> s. 75

Figur 2, Landskabselementer omkring ejendommen, ejendommen er markeret med rød cirkel.

Det er karakteristisk for området, at bevoksningen er sparsom og overvejende består af transparente hegn og sparsom bevoksning af træer og buske på diger, der tilsammen afgrænser markerne.

Området domineres af tekniske anlæg som vindmøller. Tre store vindmøller er placeret i Kvistrup og Dalby Huse.

Kysten

Ejendommen ligger inden for kystnærhedszonen. Hvis der planlægges for byvækst, sommerhusområder, tekniske anlæg eller anden bebyggelse i kystnærhedszonen, kræves en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære placering.

Større sammenhængende landskaber og bevaringsværdigt landskab

Ejendommen ligger inden for "større sammenhængende landskaber" og af retningslinjerne i kommuneplanen for større sammenhængende landskaber fremgår det, at inden for de større sammenhængende landskaber skal indsatser for at styrke natur, landskab og friluftsliv prioriteres højt.

Ejendommen ligger inden for "bevaringsværdige landskaber". Netop området ved ejendommen beskrives i kommuneplanen som *"kulturpræget kystlandskab med overvejende intensivt dyrket landskab. Spredt bebyggelse og tekniske anlæg spiller ind i oplevelsen af landskabet. Særlige visuelle oplevelsesmuligheder knytter sig til kontakten til kysten og udsynet over Limfjorden"*.

Kirken

I Struer kommunes landskabs karakteranalyse beskriver Hjerm Østre kirke som, at *"Kirken ligger frit i landskabet og opleves som orienteringspunkt i store dele af den østlige del af karakterområdet"*. Kirken beskrives også som et "landmark" for området sammen med et udsigtspunkt. Udsigtspunktet ligger øst for kirken.

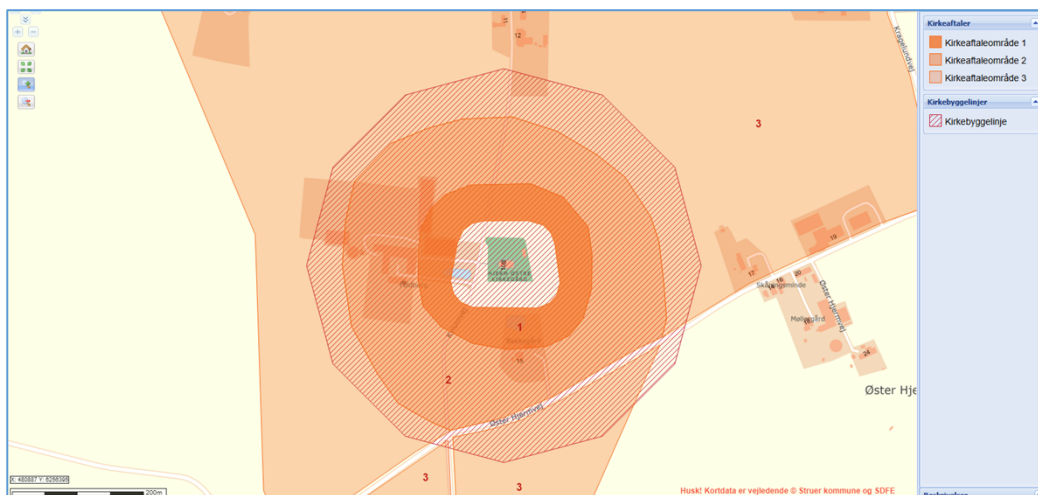
Rundt om kirken løber en 300 meter Kirkebyggelinje, se figur 5 på næste side. Kirkebyggelinjen har til formål at beskytte kirker der ligger mere eller mindre åbent i landskab, mod at der opføres bebyggelse, der værker skæmmende på kirken eller hindrer, at kirken er synlig i landskabet. Der er forbud mod at påføre bebyggelse over 8,5 meter. Den nye kyllingestald bliver 8 meter høj, mens fodersiloerne bliver 10,42 meter. Der søges dispensation for siloernes højde.

For ejendommen ligger der en tinglyst servitut, der beskriver at, den del af matr. Nr. 8a der ligger i en afstand af 40 meter fra kirkegårdens matrikelgrænse må der ikke bygges og plantes, midlertidige eller vedvarede. Ligesom der heller ikke må graves på arealet, se nedenstående figur 3.

Figur 3, Tinglyst 40 meter forbudszone rundt om kirkegården.

I 1980'erne aftalte amt, kommuner og kirkelige myndigheder at lægge beskyttelsesområder omkring kirker. Områderne er delt i tre grader af beskyttelse, jo nærmere kirkerne desto mere beskyttelse. Kirkelige myndigheder hører, når der ønskes byggeri i beskyttelsesområder. Derved undgås byggeri og tilplantning, der skæmmes kirkerne og deres omgivelser. Disse udpegninger fremgår af Struers kommunes GIS kort, se nedenfor:

Figur 4, Kirkebeskyttelseslinie samt tidligere beskyttelseszoner rundt om kirken.

Figur 5, Kirke byggelinie fra arealinfo.

Lokalplan nr. 234, en bevarende lokalplan for Struer kommune

Ejendommen er omfattet af [lokalplan](#) nr. 234. Formålet med denne lokalplan er at gøre ejere af en bevaringsværdig bygning opmærksom på, hvad man kan gøre for at bibeholde og højne sin ejendoms fine kvaliteter. Dvs. at den udelukkende omhandler bevaringsværdige bygninger og ikke nye bygninger.

Vurdering af det ansøgte

Den ansøgte kyllingestald placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger på Kviumvej 9. De eksisterende minkhaller er revet ned, og stalden vil blive opført hvor minkhallerne før var placeret.

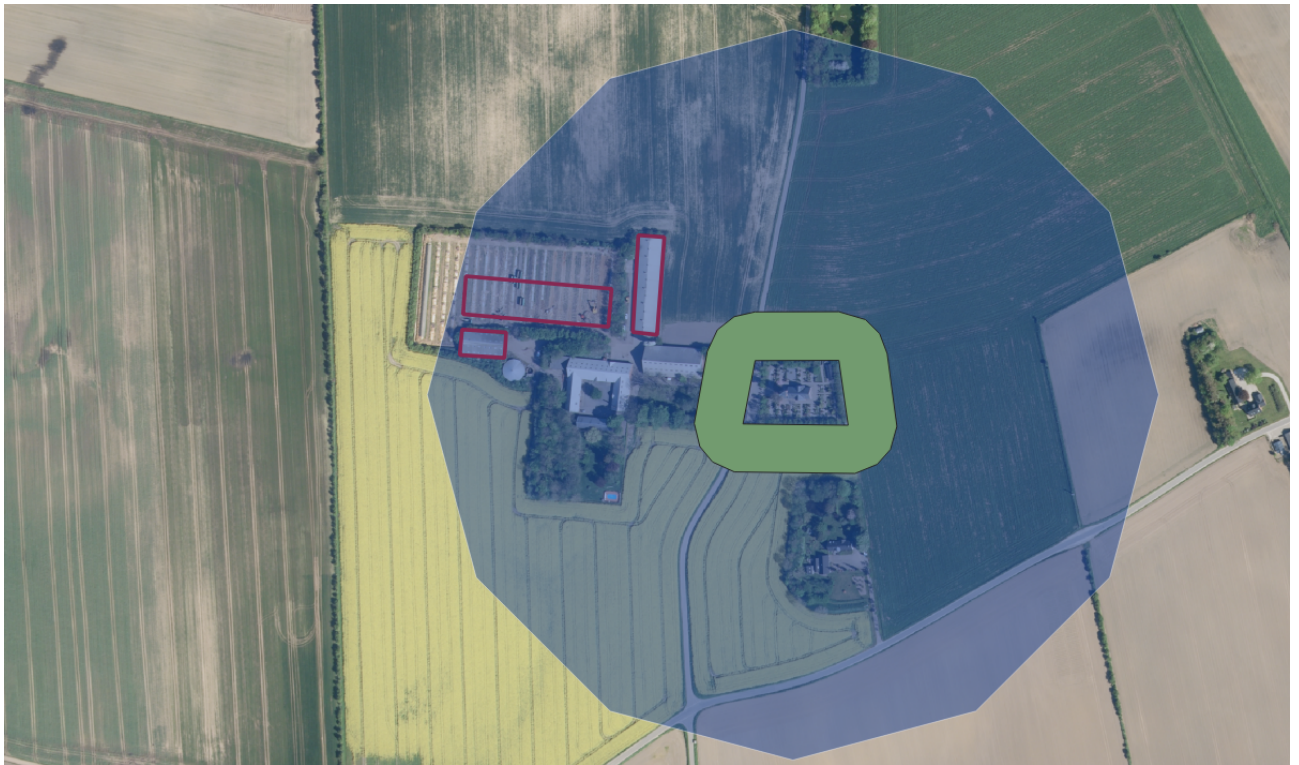
Minkhallerne havde en højde på 2,7 meter i kip, mens den nye kyllingestald bliver 30,5 x 118,5 meter og 8 meter i kip, fodersiloerne er 10,42 meter. Den eksisterende fjerkræstald er på 8 meter.

Der søges dispensation for 8 meter kravet til fodersiloerne, som bliver 10,42 meter. Årsagen er, at siloerne fås med standardmål og at de er væsentlig mindre dominerende i landskabet end staldanlægget.

Den nye stalds placering er indpasset, så den ligger i naturlig forlængelse af den eksisterende bygning (BBR 25). Afstanden mellem fjerkræstalden og bygning BBR 25 er cirka 15 meter, mens afstanden fra den eksisterende fjerkræstald til den nye stald er cirka 18 meter.

Som det fremgår af nedenstående figur ønskes den nye kyllingestald placeret inden for Kirkebeskyttelseslinien.

Den 23. april 2025 meddelte Struer kommune "Dispensation fra kirkebeskyttelseslinje til opførsel af fire siloer".

Figur 6, Placering af ny stald (rød) indenfor kirkebeskyttelseslinje. Grøn er fredningszone rundt om kirken.

Indsigt til ejendommen og nybyggeriet

På nedenstående billeder ses indsigt til ejendommen og kirken fra forskellige vinkler.

Figur 7, Placering af billeder med indsigt til kirken.

Figur 8, Billede 1, set ved indkørslen til Tellingvej 4

Figur 9, Billede 2, set fra Tellingvej 1

Figur 10, Billede 3, set ved Volstrupvej 6

Figur 11, Billede 4, set fra Øster Hjermvej 13

Figur 12, Billede 5, set fra kviumvej mod kirke

Figur 13, Billede 6, set fra kviumvej mod kirke

Figur 14, Billede 7, set fra kirkens parkeringsplads mod ejendommen.

Figur 15, Billede 8, set fra kviumvej

Figur 16, Billede 9 set fra kviumvej 11 og 12

Figur 17, Billede 10, set fra Kragelundvej

Som det ses på ovenstående billeder, er Hjerm Østre Kirke beliggende på et højedrag sammen med ejendommen på Kviumvej 9. Set fra Volstrupvej, Tellingvej og Kragelundvej, fremstår kirken og ejendommen som en samlet enhed på højedraget. Dette skyldes, at beplantningen rundt om enhederne samler dem visuelt set fra afstand. En ny stald på 8 meter samt fodersiloer vil ikke være dominerende i landskabet, da eksisterende beplantning og bygninger vil skjule den nye bygning.

På nedenstående billede er den nye stald visualiseret. Stalden er gemt bag ved de eksisterende træer og hegn.

Figur 18, Visualisering af stald, set fra Kviumvej 11 og 12

Når man kører ad Kviumvej fra syd mod nord, er kirken synlig på højre side. Ejendommen på Kviumvej 9, mod syd er omgivet af store bøg og asketræer og andre løvtræer. Dette gør, at træerne skaber en visuel barriere og at bygningerne sløres af den eksisterende beplantning.

Fra parkeringspladsen ved Hjerm Østre Kirke er de eksisterende bygninger på Kviumvej 9 synlige. Den nye kyllingestald vil blive orienteret i øst/vest retning, hvilket betyder, at gavlen vil være vendt mod kirken. Den eksisterende bygning, som ligger mellem kirken og den nye kyllingestald, er på 8 meter, hvilket den nye kyllingestald også vil være. Dette indebærer, at den nye kyllingestald vil være i tråd med den eksisterende bygningshøjde, og derfor ikke vil medføre nogen betydelig visuel forandring til landskabet set fra Hjerm Østre Kirke. Der vil også blive opført fire siloer på 10,42 meter. Disse vurderes ikke at skæmme, da de bliver placeret mellem den eksisterende kyllingestald og de eksisterende træer, som vil fungere som baggrund.

Dermed vil den nye bygning og siloer, selvom den er synlig, ikke dominere udsigten fra kirken eller omgivelserne. Desuden vil dens orientering øst/vest, minimere dens visuelle påvirkning, da det kun er en lille spids af gavlen, der vil være synlig fra kirken. Det er derfor vurderet, at den nye

kyllingestald vil blive integreret fint i det eksisterende landskab og ikke vil forstyrre udsynet fra eller til og udtryk omkring Hjerm Østre Kirke.

Den nye kyllingestald vil kunne ses igennem det eksisterende læhegn, når man kører ad Kviumvej fra nord mod syd. De tidligere minkhaller var delvist synlige, men blev skjult delvis af læhegnet, der omgav hallerne. Den nye stald inkl. fodersiloer vil blive trukket tilbage i forhold til de eksisterende minkhaller og vil have en højde på 8 meter. Dette betyder, at den vil være synlig, men den vil blive indpasset så harmonisk som muligt i forhold til det omkringliggende landskab, den eksisterende beplantning og ejendommens øvrige bygninger.

Samlet set vurderes det, at den nye kyllingestald inkl. fodersiloer vil være minimal visuelt i landskabet og vil ikke forringe det bevaringsværdige landskab eller synet af Hjerm Østre Kirke. Den eksisterende beplantning og den nye kyllingestalds placering og orientering vil bidrage til at minimere dens visuelle påvirkning. Derudover overskrides kirkebeskyttelseslinjens krav om bebyggelse over 8,5 meter ikke, da kyllingestalden bliver 8 meter. Dog søges der om dispensation for højdekravet på siloerne.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	Ca. 400 m (§3 beskyttet overdrev)
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	Inden for bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber
Uforstyrrede landskaber	-
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ligger i særligt værdifuldt landbrugsområde
Områder med geologiske bevaringsværdier	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer	-
Kystnærhedszonen	Ejendommen ligger inden for kystnærhedszonen
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Ejendommen ligger i skovrejsningsområde ønsket.
Fredede områder	Rundt om kirken ligger der en kirkefredning på 40 meter.
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2a+b
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	Ejendommen er omfattet af en kirke byggelinje.
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 3 Landskabelige udpegninger (kilde Arealinfo.dk)

Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter (målt fra ny stald)	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 300 m (DGU 64.395)	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	Ca. 1500 meter km Livbjerggård Strands Vandværk amba	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 50 m. Sø ved ejendommen	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 80 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	Min. 100 m	Ja

Beboelse på samme ejendom (15 m)	77	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 110 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 221 m (Østre Hjermvej 15)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 1,9 km (Hjerm) og sommerhusområdet (Livbjergggard)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv mv. eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 1,9 km (Hjerm)	Ja

Tabel 4 Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Det ansøgte overholder alle afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

3.4.2 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1000 meter fra husdyrbruget jf. naturdata.dk. Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i nærheden af ejendommen, eks. padder i den nærliggende sø. Til denne sø vil der ske en negativ meremission af ammoniak på -1,6 kg N/ha/år.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. De ældre træer på ejendommen vil ikke blive fjernet, og bygninger i forbindelse med projektet, der kan være levested for flagermus, eller nedlagte vandhuller, der kan være ynglested for padder, forbliver urørte. Det eksisterende tredobbelte hegn mellem den nuværende kyllingestald og den nye stald vil blive fjernet. Hegnet, der blev plantet i 1980'erne, og består af relativt nye træer uden sprækker og huller, og der forventes derfor ikke at være levesteder for flagermus her.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

De nærmeste kat. 1 natur er en klithede på Venø og en kategori 1 natur som er en del af Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Da afstanden til disse kategori 1 naturområder er over 4 km, er der ikke vurderet kumulation i området. På grund af afstanden ligger totaldepositionen på 0 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev, som ligger ca. 2500 m sydøst for husdyrbruget. Krav til totaldeposition til kat. 2 natur er maks. 1 kg N/ha. Den beregnede totaldeposition til området er på 0,0 kg N/ha.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet for kategori 3-natur giver kommunen mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha. Dog kan kommunen ikke kræve en mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

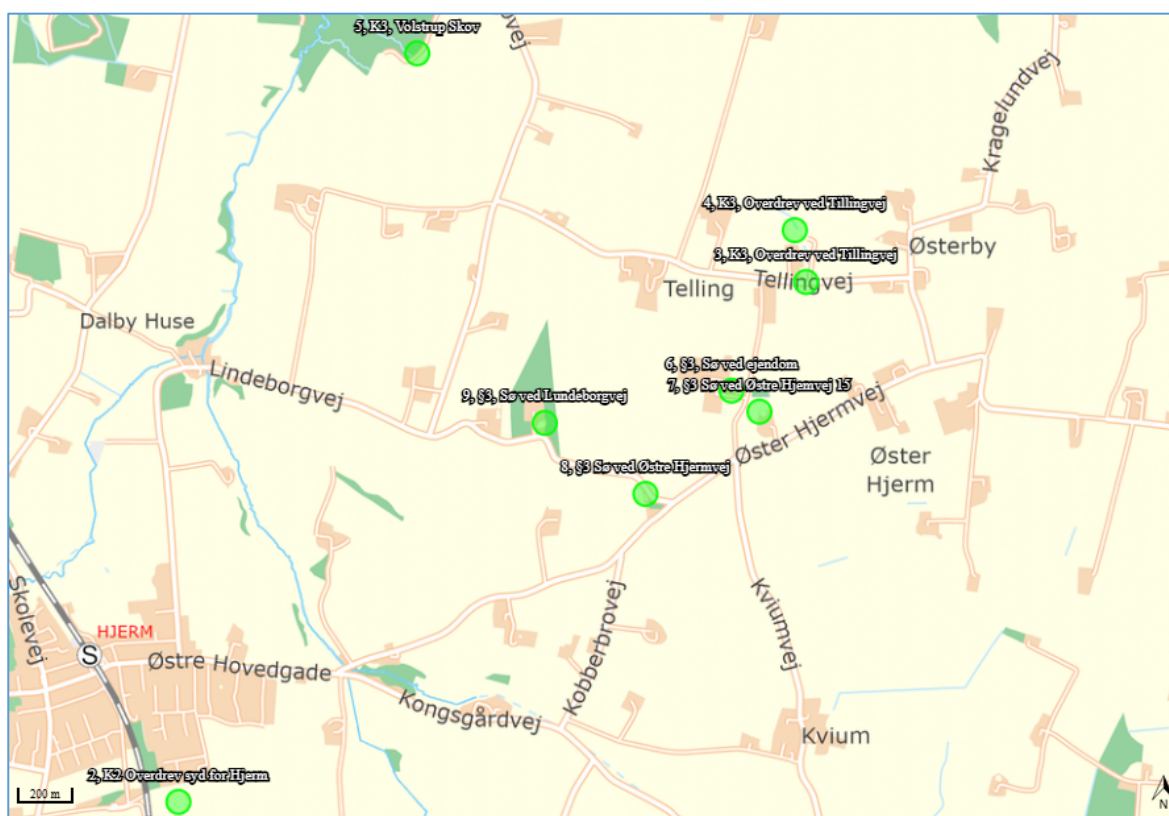
Nord for husdyrbruget ved Tillingvej er der to kategori 3 overdrev. I forhold til den tidligere godkendelse til mink og kyllinger falder emissionen fra husdyrbruget og dette naturpunkt får en reduktion på -0,2 kg N/ha.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur, og da merdepositionen til ammoniakfølsom kategori 3 natur ligger under 1 kg N/ha, vurderes det, at ejendommen ikke vil have en negativ effekt på naturarealerne i området.

§ Beskyttet natur

Ved indkørslen til husdyrbruget ligger en sø, hvilket er det nærmeste §3 areal til husdyrbruget. Derudover ligger der et par §3 sø inden for en afstand af 1000 meter af husdyrbruget, som der er foretaget ammoniak beregning på. §3 naturarealer uden for 1000 meter fra husdyrbruget er ikke beregnet.

Søerne vil få en negativ merdeposition. Ud fra ovenstående vurderes det, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af §3 beskyttet natur.

Figur 19, Kort over natur i nærheden af Kviumvej 9

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse/lokalplan og byzone/sommerhus samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 3, er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse/lokalplan og byzone/sommerhus. Nærmeste nabo er Østre Hjernvej 15 og Kviumvej 12. Det nærmeste sommerhusområde "Livbjerggård" ligger cirka 1900 m fra husdyrbruget, dette område er også angivet som samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er Hjern, som ligger cirka 2000 meter fra husdyrbruget, Hjern er også udpeget som samlet bebyggelse/lokalplan lagt område.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nogle af lugt beregningspunkterne.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Kviumvej 11	0	NY	279,9	279,9	326,7	Ja	▼
 Kviumvej 12	0	NY	279,9	279,9	321	Ja	▼
 Øster Hjernvej 15	0	NY	279,9	223,9	295,3	Ja	▼
 Højgårdsparken 61	0	NY	572,6	515,4	2039,3	Ja	▼
 Livbjerggårdvej 63	0	NY	572,6	572,6	1921,1	Ja	▼
 Hjern	0	NY	747,5	710,1	2036	Ja	▼
 Sommerhusområde, Livbjerggård	0	NY	747,5	747,5	1923,5	Ja	▼

Figur 3 Samlet resultat af lugtberegningen

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er indblæsning af foder, afhentning af dyr samt ventilation fra staldanlægget. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene.

De væsentligste periodiske støjgener er i forbindelse med levering af foder og dyr. Leverance af foder og husdyrgødning foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Ved afhentning af dyr til slagt, er det slagteriet der fastsætter afhentningstiderne og afhentning af dyr forekommer også i nattetimerne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på ejendommen. Der er støvcykloner på alle siloer, så der forekommer ikke støv ved levering af foder.

Da der er få kilder til støv og god afstand til naboer vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

I kyllingestalde er der ingen vinduer. Der er udendørs belysning ved forpladsen i gavlen af det eksisterende kyllingehus og der vil også blive etableret belysning ved gavlenden af det nye kyllingehus. Udendørs belysning tændes og slukkes manuelt. Udendørs belysning er kun tændt ved aktivitet på forpladsen.

Der vil desuden være lys på køretøjerne, der kører til og fra anlægget ifm. afhentning af dyr til slagting mv.

Udendørs belysning vurderes ikke at være til gene for de omkringboende eller de landskabelige udpegninger som følge af afstanden til naboer og beplantning og bygninger, der skærmer for lyset.

3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der foretages den nødvendige bekæmpelse af skadedyr, herunder rotter, på ejendommen. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr og der holdes god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau. Der er fast serviceaftale omkring bekæmpelse af rotter på husdyrbruget.

Da kyllinger spiser fluer og fluelarver vil der ikke være problemer med fluer i kyllingehusene.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften forsat ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Der er to indkørsler til husdyrbruget, én til privaten og én til produktionen. Transport vil så vidt muligt foregå indenfor tidsrummet 07.00 til 18.00, på hverdage. Der kan dog forekomme transport udenfor dette tidsrum, da det er slagteriet, der fastsætter tidspunktet for afhentning af dyr. Antallet af transporter fremgår af tabel 5.

Transport af	Antal transporter i nudrift / år	Antal transporter i ansøgt drift / år
Dyr til og fra ejendommen	ca. 48 transporter/år	Ca. 130 transporter/år
Døde dyr	1 gang/uge	Uændret
Foder	ca. 350 leveringer/år	ca. 70 leveringer/år
Husdyrgødning	16 læs/år + 18læs returgylle	72 læs/år + 18 læs returgylle
Affald	25 gange/år	Uændret
Øvrigt (spåner mv.)	3 leveringer/år	Ca. 7
Olie	Ca. 6 leveringer/år	Uændret
I alt	Ca. 467 transport	ca. 380 transporter/år

Tabel 5 Det skønnede antal transporter

Med ændring af godkendelsen fra minkproduktion til kyllingeproduktion vil der ske en markant reduktion i antallet af transporter til og fra husdyrbruget. Minkproduktionen krævede daglige leverancer af foder, hvilket resulterede i mange transporter. Ved at skifte til kyllingeproduktion vil transportbehovet blive væsentligt mindre, da foderleverancerne vil være mindre hyppige. Dette vil mindske trafikken til og fra ejendommen set i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra Kviumvej. Antallet af transporter på Kviumvej vil være stort set uændret set i forhold til den tidligere minkproduktion.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Udover husdyrgødning og døde dyr vil det hovedsageligt lysstofrør, plastik, pap og papir.

Kyllingemøg vil blive afgasset og returgylle vil blive brugt som gødning på ejendommens arealer. Døde dyr afhentes af DAKA.

Øvrigt affald afhentes af renovationsfirma.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Struer Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Tagvand

Omkring 80 meter af kyllingehuset sydlig side monteres med tagrender (markeret med blå på tegning på næste side). Tagvand fra disse arealer ledes til et nedsivningsanlæg/ stenfaskine nordvest for den nye stald, hvor det kan nedsives.

Den resterende tagflade (markeret med blå stiplede linje) på det nye kyllingehus vil ikke være udstyret med tagrender. Arealet nord for den nye kyllingestald har en svag hældning mod nord, hvilket resulterer i, at vandet fra det nye kyllingehus uden tagrender vil strømme ud på dette relativt store græsareal.

Figur 4 på næste side viser den foreslåede fremtidige håndtering af overfladevand.

Eksisterende betonplads foran den eksisterende fjerkræstald

Den eksisterende betonplads er indrettet således, at hele den store betonplads hælder ind mod det eksisterende kyllingehus. Hvis afløbet ikke fungerer, vil al overfladevandet løbe direkte ind i den eksisterende kyllingestald. Den eksisterende betonplads foran kyllingestalden har en sådan hældning, at det ikke er muligt at lede overfladevandet op til den nye plads foran det nye kyllingehus.

Afløbet på pladsen ledes til en samlebrønd vest for den eksisterende stald. Denne samlebrønd bygges om for at sikre tæthed, og der monteres et skydespjæld, så afløbet kan lukkes ved vask af forpladsen. Der installeres en dykpumpe, så eventuelt forurenset vand og vand fra vask af pladsen kan pumpes til den eksisterende gylletank.

Proceduren er, at når rengøringen af pladsen er færdig, vil der blive sat låg på afløbet. Når betonarealet ikke er i brug, vil overfladevandet afledes til det eksisterende dræn.

Som led i miljøgodkendelsesprocessen har Struer Kommune foretaget en vurdering af afløbsforholdene fra den eksisterende betonplads. Kommunens samlede vurdering er som følger:

Med den ønskede løsning bliver forholdene forbedret væsentligt i forhold til de nuværende.

Der vil være en risiko for fejl i management. Når vi holder de miljømæssige konsekvenser ved en fejl op imod prisen for de alternative løsninger, vurderer vi, at vi kan lovliggøre forholdene, forudsat at den løsning, ansøger har foreslået, bliver etableret.

Vi lægger også vægt på, at der i kyllingeproduktion i forvejen er skrappe krav til rengøring og hygiejne og derfor til faste rengøringsrutiner, hvilket er med til at minimere risikoen for fejl i management.

Det er vores vurdering, at en udledningstilladelse til det ansøgte ikke vil forringe mulighederne for at opnå god økologisk tilstand i Limfjorden.

Derfor har vi valgt at acceptere den skitserede løsning for lovliggørelse og udarbejder en udledningstilladelse til denne.

I forbindelse med opførelse af den ansøgte stald vil der blive etableret en ny lukket samletank til vaskevand fra den nye stald. Samletanken vil blive tømt efter behov og vandet vil blive spredt ud på dyrkningsarealet.

Der er ingen toiletfaciliteter i den eksisterende kyllingestald, ansøger forventer at etablereren septiktank, eller opsamlingsstank til toiletspildevand ved den nye stald. Placeringen er endnu ikke fastlagt.

Figur 4 Ejendommens ledningsplan

3.8.2 Olie- og kemikalier

Volumen	Årgang	Materiale	Placering	Type
2500+1200 l	2009	Stål	BBR anlæg 13 udendørs ved de tidligere minkhallerne	Fyringsolie
1200 l	2009	Stål	BBR anlæg 10, inde i garage	Diesel
900 l	2009	Stål	BBR anlæg 16, i bygning 4	Diesel

Tabel 6 Oversigt over ejendommens olietanke

Der er fire olietanke på Kviumvej 9, én fyringsolietank og tre dieseltank. Tankene til olie, ved de tidligere minkhaller står ikke på fast plads, og skal i forbindelse med de nye kyllingestald flyttes, placering er endnu ikke besluttet.

Der opbevares spildolie og kemi på ejendommen. Kemikalier opbevares i aflåst rum med fast gulv uden afløb.

Placering af olietanke og kemirum fremgår af figur 20.

Da olie og kemikalier opbevares forsvarligt i godkendte beholdere og opbevares så evt. spild vil kunne opsamles, vurderes det, at opbevaring af olie og kemikalier sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

Figur 20, Miljøpåvirkende elementer på husdyrbruget

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Kviumvej er forsynet med vand fra Hjerm vandværk. Vandforbruget bruges primært til at give drikkevand til dyrene og til rengøring af stalde.

Efter hver rotation bliver staldene renses med vand. Her bruges en højtryksrenser, og rengøringen fuldendes med en desinfektion.

Ved daglige inspektioner bliver der undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet. Hvis der opdages lækager, vil reparationer blive igangsat hurtigst muligt.

Drikkeniplerne er placeret højt for at gøre det lettere for kyllingerne at få adgang til vandet og for at minimere spild. Drikkeniplerne er udstyret med spildbakker, hvilket gør det nemt at identificere utætte nipler, så disse fejl kan blive rettet hurtigst muligt.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	Ca. 88.000 kWh	Ca. 280.000 kWh
Fyringsolie	13.000 L (tørreri og diesel)	13.000 L
Halm	Ca. 350 bigballer	Ca. 600 bigballer
Vandforbrug	Ca. 2000 m ²	Kyllinger: 5775 m ² /år

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug

På ejendommen vil der hovedsageligt blive anvendt energi til opvarmning af stalde, ventilation og drift af varmeveksler. Ventilation er med lavenergimotor.

Der anvendes LED belysning i staldene. Belysningen i kyllingestaldene reguleres i forhold til kyllingernes alder- og udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

For at maksimere effekten af ventilationen bliver ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) rengjort ved hvert holdskifte. Ventilationen er computerstyret, så det sikres, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Der er ikke installeret varmevekslere i den eksisterende kyllingestald, men der vil blive installeret varmeveksler i den nye stald. Varmevekslere reducerer energiforbruget til opvarmning af stalde.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Brug af varmeveksler.
- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Fasefodring anvendes for at opfylde kyllingernes behov for næringsstoffer til vækst. Der indgår fire forskellige foderblandinger i fodringsplanen. Der indkøbes færdigfoder, som opbevares i lukkede siloer, og foderblandingerne er tilsat fytase.

På Kviumvej 9 findes der fire fodersiloer. Foderplanlægning og udfodringsteknikker bliver anvendt for at minimere spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Det vurderes, at de gældende regler samt de praktiserede tiltag i forhold til opbevaring og håndtering af foder bidrager til at sikre, at miljøet og omgivelserne ikke bliver væsentligt påvirket. Det er ligeledes i overensstemmelse med bedste tilgængelige teknologi (BAT), at der anvendes fasefodring.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Bedste tilgængelige teknologi, eller BAT, er en betegnelse for de teknologier og metoder, der er mest effektive til at forebygge og reducere emissioner fra fx husdyrbrugproduktionen.

For kyllingeproduktion er der på staldniveau varmeveksleren med en ammoniakreduktion på 28 %, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen ifølge Miljøstyrelsens teknologiliste.

Den eksisterende gylletank 1 er overdækket, men i miljøansøgningen er dette virkemiddel fravalgt i ammoniakberegningen, da kravet til bedste tilgængelige teknologi (BAT) og ammoniak til natur er overholdt. Den eksisterende teltoverdækning har dog stadig en effekt på reduktionen af ammoniak og CO₂, selvom dette ikke er medregnet.

I den nye stald vil der blive installeret en varmeveksler. Varmeveksleren reducerer ammoniakemissionen med i alt 714,8 kg ammoniak om året. Effekten af varmeveksleren i den ansøgte stald er indregnet i den nedenstående beregning.

Som det fremgår af figur 5, er det samlede BAT-krav på 5221 kg NH₃. Den faktiske ammoniakemission vil være på 5092 kg ammoniak, og BAT-kravet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 128 kg om året.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3076	2144	5221
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2948	2144	5092
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	128
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 5 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit som fremgår af figur 6.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Hus 1	Alle kyllinger ^a	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,74
Hus 2	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,74

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Figur 6 Forudsætning for BAT-beregning

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det vurderes, at BAT ift. ammoniakemission overholdes i den grad det er muligt og at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da stalde er bygget af tætte og stabile materialer, vurderes det, at der under normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster fra selve husdyrbruget.

Terrænet i byggefeltet er fladt, og det vil sandsynligvis ikke være nødvendigt at justere terrænets højde i byggefeltet. Evt. overskydende jord fra udgravning til fundamentet vil blive fordelt ud på markerne ved husdyrbruget.

Dyrkingen af arealer, herunder jordbehandling mm., håndteres i overensstemmelse med de gældende regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag i afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares på en sådan måde, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet set vurderes det, at produktionen foregår på en forsvarlig måde, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Alternative løsninger

Under udarbejdelsen af denne miljøansøgning har ansøger vurderet flere mulige placeringer. Den mest optimale placering er der, hvor de tidligere minkhaller ligger, da denne placering bedst passer ind i landskabet, herunder i forhold til indsigt fra og til kirken.

De eksisterende minkhaller var ikke egnede til andre produktionsdyr, hvorfor det er nødvendigt med et nybyggeri til kyllingerne.

Ved den ansøgte placering vil stalden blive placeret side om side med det eksisterende gødningshus og kyllingestald. Denne placering er mest hensigtsmæssig for ejendommens indretning, både logistisk og i forhold til landskabets udseende.

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den ansøgte placering vil være meget begrænset. Der opbevares flydende husdyrgødning og olie, hvor der kan ske spild eller brud på tanke. Der er udarbejdet beredskabsplan, hvor der er instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen vil der ligeledes være instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie eller lignende.

3.15 Oplysninger om konsulenten

Inger Knude og Henriette Fries, Miljøkonsulent, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og staldanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Struer Kommune. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes, medens nedgravede anlæg enten afblændes eller fjernes. Ved afblænding vil påfyldningsstuds og udluftningsrør blive fjernet. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fasefodring.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.4 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild
- have en beredskabsplan
- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt

Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal omfatte:

- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Lovgivningen foreskriver ligeledes, at IE-husdyrbrug skal oplære ejendommen personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og –styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Herudover gøres der følgende på ejendommen:

Der er årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der foretages datalogning af foderforbrug, tilvækst, vandforbrug, dødelighed og ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Producenten lever op til kyllingeslagteriets kvalitetsprogram.

Der er planer om at udarbejde en ESG-rapport i fremtiden.

IE-husdyrbruget er desuden omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.